

Este-ma rahwa 118

R a l e n d e r,

ehf

L ä h t - r a m a t

I 8 2 5

aasta peäle, pärrast meie

Isanda Jesusse Kristusse
sündimist.

Tallinnas
trükkitud, Gresseli kirjadega.

Pärrast meie lalli Jeesuse Kristusse	
sündimist, on tännawo se aasta	1825
Pärrast mailma lomist	5774
Pärrast Butterusse dige usso üleswõtmist	309
Pärrast wanna katko	168
Pärrast sedda, kui wäggi Pranburgi läks	147
Pärrast sedda, kui Toompä pölland	141
Pärrast sure nälja hakkatust	130
Pärrast teist katko	115
Pärrast meie sure armolisse Reisri Herra	
A E E S A N D N J P A W E D:	
W J E S J sündimist	48
Pärrast sedda, kui ta hakkas wallitsema	24

Joulo - ja Wastla - päwa wahhel on:
6 nädalat.

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Censur-Comität der Kaiserlichen
Universität zu Dorpat,
Christoph Baron v. Stackelberg,
Ehrl. Gouv. Schuldirektor.

Reval, d. 9. August 1824.

Märkide selletaminne.

- ☉ Noor - fu.
- ☾ Esimenne werend.
- ☽ Täis - fu.
- ☾ Wiimne werend.
- p. pärrast.
- p. l. pärrast lounat.
- e. l. enne lounat.
- P. Pühha.

Moistlikkul inimesel on teine juhataja,
mil aadrit ehk kuppõ lasta, mil arstimisse
rohto wõtta, ehk ommad lapsed wõdrutada,
mil külwada, puid raiuda, ehk muud tödd
tehha, kui kalendri märk; jägo siis ka selle
kalendrisse pannematta, mis ramato agga
kirjaks teeb, ja ommeti head ühtegi ei sada.

Januarius.

Neäri-kut.

Kristusse ümberleikamisest. Luk. 2, 21.

1 Neljasp.	Neäri P. Aita Jummal!	
2 Rede	Abel, Set	
3 Laup.	Enof	Parras

Jesús Egiptusse maalt. Matt. 2, 13.

4 Pühhap.	P pärrast Neäri	fülm;
5 Esmap.	Simon	
6 Teisip.	3 Kunninga P.	lund
7 Keskäddal	Julianus	7, e. l.
8 Neljasp.	Erart	
9 Rede	Peatus	tul;
10 Laup.	Paawli pädw	leb.

Jesús 12 aastat wanna. Luk. 2, 41.

11 Pühhap.	1 P. värr. 3 K. P.	Kange
12 Esmap.	Rein	fülm,
13 Teisip.	Hilarinus	ja
14 Keskäddal	Beliks	selged
15 Neljasp.	Tirit	10, e. l.
16 Rede	Kisbrekt	
17 Laup.	Tönnisse pädw	päwad,

Sel kuul on 31 päwa.

Pulmad Rana:liinas. Joan. 2, 1.

18 Pühhap.	2 P. p. 3 K. P.	
19 Esmap.	Sara	wah;
20 Teisip.	Waab. Sebast.	hette
21 Keskäddal	Neto	
22 Neljasp.	Wintsent	0,54 p. l.
23 Rede	Lotta	
24 Laup.	Timoteus	wah;

Wina: mäest. Matt. 20, 1.

25 Pühhap.	9 P. e. Kr. üll. P. Paawli ümb.	
26 Esmap.	Polikarpus	
27 Teisip.	Krisostow	hel
28 Keskäddal	Karel	
29 Neljasp.	Samuel	3, e. l.
30 Rede	Udelgund	rui;
31 Laup.	An	sud.

12mal selle ku päwal touseb päike kello pool 9, ning lähhab loia kello pool 4. Päaw on pitk 7 tundi, ja ö 17 tundi.

Vebruarius.

Küünla - ku.

Külwi, mehhest. Luk. 8, 4.

1 Pühhap.	8 P. e. Kr. üll. P.	Kül:
2 Esmasp.	Küünla päaw	mad
3 Teisip.	Hanna	pah:
4 Kestnädal	Weronika	had
5 Neljasp.	Agata	● 11, p. l.
6 Rede	Lio	
7 Laup.	Rikart	ilmad.

Pimmedast tee äres. Luk. 18, 31.

8 Pühhap.	Paasto Pühha	
9 Esmasp.	Salomon	Luiß
10 Teisip.	Wastla päaw	ja
11 Kestnädal	Zuhka päaw	
12 Neljasp.	Eulalia	kau-
13 Rede	Penigna	nis
14 Laup.	Walentin	● 3, 29 e. l.

Kristusse kiusatussest. Matt. 4, 1.

15 Pühhap.	1 P. Paastus	
16 Esmasp.	Juliana	kange

Sel kuul on tännawo 28 päwa.

17 Teisip.	Konstantin	külm.
18 Kestnädal	Konfordia	
19 Neljasp.	Simon Apost.	Lummes
20 Rede	Eikarius	● 10. p. l.
21 Laup.	Jesaias	saddo

Kananea naesest. Matt. 15, 21.

22 Pühhap.	2 P. Paastus.	Peetri p.
23 Esmasp.	Sirenus	
24 Teisip.	Maddise päaw	kange
25 Kestnädal	Wiktorius	
26 Neljasp.	Nestor	külm:
27 Rede	Leander	● 4, 6. p. l.
28 Laup.	Iustus	ga.

16mal selle ku päwal touseb päike kello 7, lähhää
loja kello 5. Päaw on 10, ö 14 tundi pikk.

Martius.

Paasto - fu.

Sest, kes kurratist waewatud. Luf. 11, 14.

1 Pühhap.	3 P. Paastus	Tuul:
2 Esmasp.	Medea	sed,
3 Teisip.	Eres	
4 Kestnaddal	Adrian	pehmed
5 Neljasp.	Angelus	ja
6 Rede	Kotwrid	niis:
7 Laup.	Perpetua	● 6, p. l.

5000 mehhe söötmisest. Joann. 6, 1.

8 Pühhap.	4 P. Paastus. Pööri p.	
9 Esmasp.	Prido	led
10 Teisip.	Mikeus	
11 Kestnaddal	Konstantia	ilmad,
12 Neljasp.	Krefor	
13 Rede	Ernestus	wah-
14 Laup.	Sakeus	hel

Jesus kirowidega wiisatud. Joann. 8, 46.

15 Pühhap.	5 P. Paastus	● 4, p. l.
16 Esmasp.	Aleksander	
17 Teisip.	Willemina	lumme

Sel kuul on 31 päwa.

18 Kestnaddal	Kabriel	
19 Neljasp.	Josep	saddo,
20 Rede	Truto	
21 Laup.	Pent	peh:

Kristusse süsse söötmisest. Matt. 21, 1.

22 Pühhap.	6 P. Paastus	☉ 4, 40. e. l.
23 Esmasp.	Tiits	me
24 Teisip.	Kasimir	
25 Kestnaddal	Paast. Mar. p.	kül:
26 Neljasp.	Suur Neljas P.	
27 Rede	Suur Rede	ma:
28 Laup.	Kideon	ga.

Kristusse ülestõusmisest. Mark. 16, 1.

29 Pühhap.	1 P ü h h a	☾ 6, 46. e. l.
30 Esmasp.	2 P ü h h a	
31 Teisip.	3 P ü h h a	

10mal selle ku päwal tõuseb päike kello 6, lähkäh
loja kello 6. Päaw on 12, ja ö 12 tundi pikk.

Aprillis.

Jüüri = ehk mahla = ku.

1	Kestnädal	Karjalas m. p.	
2	Neljasp.	Teodorus	Willud,
3	Kede	Berdinand	niis-
4	Laup.	Ambrosius	fed

Kinnipandud ukst. Joann. 20, 19.

5	Pühhap.	1 P. p. üll. P.	
6	Esmap.	Adlestin	● 10, e. l.
7	Teisp.	Aron	ilmad.
8	Kestnädal	Liborius	
9	Neljasp.	Vogislaus	Wihma
10	Kede	Esekiel	ja
11	Laup.	Leo	lund;

Heast karjatsest. Joann. 10, 12.

12	Pühhap.	2 P. p. üll. P.	ja
13	Esmap.	Kerwasius	
14	Teisp.	Künni pääw	● 2, e. l.
15	Kestnädal	Karin	
16	Neljasp.	Hans	tuled
17	Kede	Rudolw	käi:
18	Laup.	Walerian	wad.

Sel kuul on 30 päwa.

Ürrikesse aia pärrast. Joann. 16, 16.

19	Pühhap.	3 P. p. üll. P.	
20	Esmap.	Adolarius	④ 4, 37. p. l.
21	Teisp.	Sulpitius	
22	Kestnädal	Karsius	D:
23	Neljasp.	Jüüri pääw	kül-
24	Kede	Albert	mad.
25	Laup.	Markusse p.	

Kristusse ärraminneisest. Joann. 16, 5.

26	Pühhap.	4 P. p. üll. P.	
27	Esmap.	Rudolw	④ 10, p. l.
28	Teisp.	Klaus	Selged
29	Kestnädal	Witalis	
30	Neljasp.	Reimund	pääwad.

10mal selle ku päwal touseb päike kello pool 5, ja lähkää loja kello pool 8. Pääw on pikk 15, ja 8 9 tundi.

Majus.

Meio: eht leht: ku.

1 Rede	Wolbri pāāw	Wihma
2 Laup.	Sigismund	ja

Sigest pallumissest. Joann. 16, 23.

3 Pühhap.	5 P. p. üll. P. + Leid minne	
4 Esmasp.	Tio	
5 Teisip.	Kotthard	tuult.
6 Keßnāddal	Susanna	● 6, e. l.
7 Neljasp.	Suur + Pāāw	Illu:
8 Rede	Tanislauß	fad
9 Laup.	Niggula	

Rõmustajast. Joann. 15, 26.

10 Pühhap.	6 P. p. üll. P.	sojad
11 Esmasp.	Wiktor	
12 Teisip.	Malo	pāwad.
13 Keßnāddal	Sabina	● 8, 29. e. l.
14 Neljasp.	Kristian	
15 Rede	Sohwi	Wih-
16 Laup.	Peregrinus	ma.

Sel kuul on 31 pāwa.

Pühhast waimust. Joann. 14, 23.		
17 Pühhap.	1 P ü h h a	Sel:
18 Esmasp.	2 P ü h h a	
19 Teisip.	3 P ü h h a	
20 Keßnāddal	Wil-	⊙ 1, 36. e. l.
21 Neljasp.	Tanislauß	
22 Rede	Emilia	ged
23 Laup.	Vendiks	

Jesús ja Nikodemus. Joann. 3, 1.		
24 Pühhap.	3 aino Jum. P.	ja
25 Esmasp.	Urwan	
26 Teisip.	Eduard	sojad
27 Keßnāddal	Peet	⊙ 3, 58. p. l.
28 Neljasp.	Willem	
29 Rede	Mart	ilmad.
30 Laup.	Wifand	

Rikkast mehhest. Luf. 16, 19.

31 Pühhap. | 1 P. p. 3 a. J. P. |

8mal selle ku pāwal touseb pāike kello pool 4, ning lähkääb loja kello pool 9. Pāāw on pikk 17, 8 agga 7 tundi.

Juniu8.

Jani: ku.

1 Esmasp.	Kotskal	Mür-
2 Teisip.	Hiskias	rista:
3 Kestnåddal	Rasmus	minne
4 Meljasp.	Liso	● 2, o. p. l.
5 Rede	Ponivatsius	
6 Laup.	Artemius	wihma:

Surest õhto, sõma: aiast. Luk. 14, 16.

7 Pühhap.	2 P. p. 3 a. J. P.	
8 Esmasp.	Medardus	ga.
9 Teisip.	Pittlem pääw	
10 Kestnåddal	Blawius	Piltw:
11 Meljasp.	Vasilius	Do, 52. p. l.
12 Rede	Tobias	sed
13 Laup.	Varnabas	pawad.

Kaddunud lambast. Luk. 15, 1.

14 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	
15 Esmasp.	Widi pääw	Tuult
16 Teisip.	Justina	ja
17 Kestnåddal	Nikander	

Set kuul on 30 päwa.

18 Meljasp.	Homerus	☉ I, 17. e. l.
19 Rede	Kermasius	
20 Laup.	Abgarius	wihma.

Olge armolissed. Luk. 6, 36.

21 Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P.	Kallid
22 Esmasp.	Ahklasius	
23 Teisip.	Vasiliides	sojad
24 Kestnåddal	Jani pääw	
25 Meljasp.	Kristina	ilmad.
26 Rede	Jeremias	☉ 9, e. l.
27 Laup.	Eadislau8	

Robkest kalla: sagist. Luk. 5, 1.

28 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P.	Heitlik
29 Esmasp.	Peetr. Pawl. p.	ilm.
30 Teisip.	Judit	

10mal selle ku päwal touse8 päike 3 werendit
pärrast kello 2, ning lähkõ8 loja üks werend
pärrast kello 9. Pääw on pitt 18 ning üks pool
tundi, 8 agga 5 ning üks pool tundi.

Julius.

Helna = Lu.

1	Kesknáddal	Teobald	Mürris:
2	Neljasp.	Heina Mar. p.	
3	Kede	Kornelius	tamissed
4	Laup.	Ulrik	● O, 2. e. l.

Bariseride digussfest. Matt. 5, 20.

5	Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	ja
6	Esmasp.	Hektor	wih-
7	Teisip.	Erino	mad.
8	Kesknáddal	Temetrius	
9	Neljasp.	Kilian	Sojad
10	Kede	Israel	● 5, p. l.
11	Laup.	Eleonora	ilmad

4000 mehhe södtmissfest. Mark. 8, 1.

12	Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	
13	Esmasp.	Marrette pääw	mürris:
14	Teisip.	Ponawent	tamis:
15	Kesknáddal	Apost. Jagg.	sega.
16	Neljasp.	Aukust	
17	Kede	Aleksius	☉ 11, p. l.
18	Laup.	Rosina	

Sel kuul on 31 päwa.

Walle prohwetideft. Matt. 7, 15.

19	Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	Selged
20	Esmasp.	Elias	
21	Teisip.	Daniel	head
22	Kesknáddal	Apollina	
23	Neljasp.	Karolina	ilmad
24	Kede	Kristin	
25	Laup.	Jakobi pääw	ja

Üllekohtuseft maia: piddajast. Luf. 16, 1.

26	Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. P.	☉ 1, 53. e. l.
27	Esmasp.	Marta	
28	Teisip.	Josua	sojad
29	Kesknáddal	Olowi pääw	
30	Neljasp.	Abdon	pääwad.
31	Kede	Herman	

12mal selle fu pääwal touseb päike kello pool 4, ning lähhab loja kello pool 9. Pääw on pitk 17, 6 agga 7 tundi.

Augustus.

Leikuse: ku.

1 Laup.	Peetri wang.	
Jerusalemma ärrarikmissest. Luf. 19, 41.		
2 Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. P.	8, 36. p. l.
3 Esmasp.	Eleasar	
4 Teisp.	Judas	Heitlik:
5 Kestnaddal	Tominius	fud
6 Neljasp.	Eigenius	ilmad.
7 Rede	Tonatus	
8 Laup.	Sirakus	11, e. l.

Wariserist ja tõlnerist. Luf. 18, 9.

9 Pühhap.	11 P. v. 3 a. J. P.	
10 Esmasp.	Lauritse pādw	Wägga
11 Teisp.	Herm	
12 Kestnaddal	Eisebius	fallid
13 Neljasp.	Klara	
14 Rede	Ello	sojad
15 Laup.	Ruffi Mar. p.	pāwad,

Kurdist ja teletumast. Mark. 7, 31.

16 Pühhap.	12 P. p. 3 a. J. P.	1, 40. p. l.
17 Esmasp.	Wilibald	

Sel kuul on 31 päwa.

18 Teisp.	Leno	
19 Kestnaddal	Sebald	wahhel
20 Neljasp.	Rut	
21 Rede	Wilibert	wihmar
22 Laup.	Sakeus	

Preestrist ja lewitist. Luf. 10, 23.

23 Pühhap.	13 P. p. 3 a. J. P.	
24 Esmasp.	Vertli pādw	5, 46. p. l.
25 Teisp.	Ludwik	
26 Kestnaddal	Treneus	saddo.
27 Neljasp.	Perend	
28 Rede	Aufustin	hea
29 Laup.	Joann. huff.	ilm.

Rünnest piddali: tōbbisest. Luf. 17, 11.

30 Pühhap.	14 P. p. 3 a. J. P.	
31 Esmasp.	Rebekka	4, p. l.

14mal selle ku päwal touseb päike 3 werendit pärrast kello 4, ning lähhab loja üks werend pärrast kello 7. Pādw on pirk 14 ning üks pool, 8 agga 9 ning üks pool tundi.

September. Suggise-ehk Mihkli-k.

1 Teisp.	Ekidius	Wihma
2 Kestnaddal	Eisa	
3 Neljasp.	Reinart	ja
4 Rede	Moses	
5 Laup.	Kai	tuult.

Mammonast. Matt. 6, 24.

6 Pühhap.	15 P. p. 3 a. J. P.	
7 Esmasp.	Rigina	8, 7. e. l.
8 Teisp.	Mar. sundmin.	Heit-
9 Kestnaddal	Abigail	li
10 Neljasp.	Eobald	
11 Rede	Põdri pāw	ilm.
12 Laup.	Sirus	

Maini: liana surrust. Luf. 7, 11.

13 Pühhap.	16 P. p. 3 a. J. P.	Kallid
14 Esmasp.	Risti üllend.	
15 Teisp.	Nitodemus	5, e. l.
16 Kestnaddal	Eiwemia	
17 Neljasp.	Lambert	pāwad.

Sel kuul on 30 päwa.

18 Rede	Titus	Willud
19 Laup.	Wauustus	ilmad.

Wee, többisest. Luf. 14, 1.

20 Pühhap.	17 P. p. 3 a. J. P.	5: kuld
21 Esmasp.	Matteuse p.	mad.
22 Teisp.	Morits	
23 Kestnaddal	Osea	5, p. l.
24 Neljasp.	Alewas	
25 Rede	Haralt	Tuult
26 Laup.	Tetel	

Suremast kassust. Matt. 22, 34.

27 Pühhap.	18 P. p. 3 a. J. P.	ja
28 Esmasp.	Wentsel	
29 Teisp.	Mihkli pāw	wihma.
30 Kestnaddal	Hironimus	1, 9. e. l.

12mal selle ku päwal touseb päike kello 6, ning lähhäb loja kello 6. Pāw on pitt 12, ning 3 ka 12 tundi.

Oktober.

Wina - ku.

1 Neljasp.	Wolrad	
2 Kede	Wolmer	Willud
3 Laup.	Jarius	ja
Allwatud innimessest. Matt. 9, 1.		
4 Pühhap.	19 P. p. 3 a. J. P.	heite
5 Esmasp.	Wides	liffud
6 Teisip.	Susanna	☿ 8, p. 1.
7 Kesknaaddal	Amalia	ilmad.
8 Neljasp.	Kustaw	
9 Kede	Tomasia	Tuult,
10 Laup.	Purfard	

Pulma ridest. Matt. 22, 1.

11 Pühhap.	20 P. p. 3 a. J. P.	
12 Esmasp.	Mai	wihma
13 Teisip.	Teresia	
14 Kesknaaddal	Heddo	☿ 11, p. 1.
15 Neljasp.	Kallus	
16 Kede	Olop	ja
17 Laup.	Lukas	

Sel kuul on 31 päwa.

Kunningamehhe poia. Joann. 4, 47.

18 Pühhap.	21 P. p. 3 a. J. P.	
19 Esmasp.	Eutsius	tuis
20 Teisip.	Wendelin	foga.
21 Kesknaaddal	Ursel	
22 Neljasp.	Sewerin	☿ 8, p. 1.
23 Kede	Salome	
24 Laup.	Wlorentin	Weis

Kawwalast sullasest. Matt. 18, 23.

25 Pühhap.	22 P. p. 3 a. J. P.	
26 Esmasp.	Amandus	te
27 Teisip.	Wilip	
28 Kesknaaddal	Engelbreht	külm.
29 Neljasp.	Absalom	● 10. e. l.
30 Kede	Josawat	
31 Laup.	Wolfgang	

16mal sette ku päwal touseb päike kello pool 8, ning lähhab loja kello pool 6. Päaw on pikk 9, d 15 tundi.

November.

Talwe: ku.

Kohto: rahhast. Matt. 22, 15.

1 Pühhap.	23 P. v. 3 a. J. P.	Pühhad p.
2 Esmasp.	Hingede pääw	Pahhad
3 Teisip.	Kotlieb	ja
4 Kestnaddal	Ot	tunul.
5 Neljasp.	Käspär	19. p. l.
6 Rede	Paltser	sed
7 Laup.	Klaudius	ilmad.

Jairi tütreft. Matt. 9, 18.

8 Pühhap.	24 P. v. 3 a. J. P.	
9 Esmasp.	Theodora	Külma
10 Teisip.	Martin Lutter	
11 Kestnaddal	Martin Piiff	ja
12 Neljasp.	Arfadius	tuisfo.
13 Rede	Predif	5, 48. p. l.
14 Laup.	Leopold	

Hirmsast ärrakantamisfe: tööst. Matt. 24, 15.

15 Pühhap.	25 P. v. 3 a. J. P.	
16 Esmasp.	Alweus	Selge
17 Teisip.	Jonas	

Sel Kuul on 30 päwa.

18 Kestnaddal	Esera	taewas.
19 Neljasp.	Eisbet	
20 Rede	Amos	Kaunis
21 Laup.	Mar. ohwerd.	5, 47. e. l.

Wiimsest Kohtust. Matt. 25, 31.

22 Pühhap.	26 P. v. 3 a. J. P.	
23 Esmasp.	Klement	lange
24 Teisip.	Jofias	
25 Kestnaddal	Kaddrina pääw	külm
26 Neljasp.	Konrad	
27 Rede	Isak	10, p. l.
28 Laup.	Künter	ja

Kristusse fiske: söitmisest. Matt. 21, 1.

29 Pühhap.	1 Krist. tull. P.	lummi.
30 Esmasp.	Andrese pääw	

9mal selle ku päwal touseb päike kello pool 9, ning lähhab loja kello pool 4. Pääw on pikk 7, 6 agga 17 tundi.

Detsember.

Joulo: ku.

1 Teisip.	Arend	
2 Keßnåddal	Kandidus	Kange
3 Neljasp.	Parbo	
4 Rede	Agaton	külm.
5 Laup.	Wolber	8, 51. e. l.

Tähhed enne wimist päwa. Luf. 21, 25.

6 Pühhap.	2 Kr. Tull. P.	
7 Esmasp.	Klaus	Tuisud.
8 Teisip.	Mar. sam.	
9 Keßnåddal	Juhkum	Selge
10 Neljasp.	Pühhem päaw	
11 Rede	Elso	taewas
12 Laup.	Ottilia	ja

Joannes wangi: tornis. Matt. 11, 2.

13 Pühhap.	3 Kr. Tull. P.	10. e. l.
14 Esmasp.	Nikafius	
15 Teisip.	Joanna	kül:
16 Keßnåddal	Eidia	mad
17 Neljasp.	Albina	

Sel kuul on 31 päwa.

18 Rede	Kristow	päwad.
19 Laup.	Lot	

Joannesse tunnistusfest. Joann. 1, 19.		
20 Pühhap.	4 Kr. Tull. P.	1, 46. p. l.
21 Esmasp.	Toma päaw	
22 Teisip.	Peata	Eum-
23 Keßnåddal	Udo	
24 Neljasp.	Ewa	mi
25 Rede	Joulo	
26 Laup.	Teine Pühha	ja

Sest immet's pannemisfest. Luf. 2, 33.

27 Pühhap.	P. pärr. Joulo.	11. p. l.
28 Esmasp.	Süta Paste p.	
29 Teisip.	Noa	külm.
30 Keßnåddal	Tawet	
31 Neljasp.	Silwester	

10mal selle ku päwal touseb päike üts werend pärrast kello 9, ja lähhåb loja 3 werendit pärrast kello 2. Päaw on pikk 5 ja üts pool tundi, 8 ja üts pool tundi.

Päwa: ja ku: warjutamissed.

Sel aastal warjutakse päike kaksford, ja ku kaksford. Agga meie maal on üksi molles mad kuwarjutamissed nähha.

Essimenne on meie maal nähtaw weike ku: warjutaminne 20mal lehtku päwal. Talliinas hakkab se kello pool kaks ja lõppeb kello kaks õsel. Kello kolm werendit tahhe peäle on, pohja pool ku äres, ku feigeennaam warjutud, agga wägga kitsalt.

Teine on meie maal näggematta päwa: warjutaminne 4mal Jani:ku päwal.

Kolmas on meie maal nähtaw ku: warjutaminne 13mal Talweku päwal. Öhtul kello 5 hakkab temma. Warjutaminne on feigesurem kello 6, ku louna pool külges. Ta lõppetud on kello 7.

Neljas on meie maal näggematta päwa: warjutaminne 27mal Talweku päwal.

Wennema Ülemawallitseja suggufelts.

Aleksander se essimenne, Keiser ja feige Wennerigi wallitseja; ka Sleswik-Holsteini wallitseja Würst, on sündinud 1777, Joulo:ku 12. päwal.

Elisabet Aleksiewna, Keisri praua, Padeni Printsess, on sündinud 1779, Märzi:ku 13. päwal.

Maria Weodorowna, Keisri emma ja Keisri Pawel Petrowitsi leß; Würtemberg-Stutarti-Printsess, on sündinud 1759, Wina ku 14. päwal.

Konstantin Pawlowits, Tsesarewits ja Suurwürst, Keisri wend, on sündinud 1779, Jürri:ku 27. päwal.

Nikolai Pawlowits, Suurwürst, Keisri wend, on sündinud 1796 Jani:ku 25. päwal, ja temma praua on:

Aleksandra Weodorowna, Preisi Printsess, on sündinud 1798, Heina:ku 1. päwal.

Nende lapsed:

Aleksander Nikolajewits, Suurwürst; on sündinud 1818, Jürri ku 17. päwal.

Maria Nikolajewna, Suurwürsti Printses; on sündinud 1819, Leikusse:ku 6. päwal.
 Olga Nikolajewna, Suurwürsti Printses; on sündinud 1822, Leikusse:ku 30. päwal.
 Mikael Pawlowits, Suurwürl, Keisri wend; on sündinud 1798, Meäri:ku 28. päwal, ja temma Praua on:
 Helena Pawlowna, Wirtembergi Printses, on sündinud 1806, Joulo:ku 28. päwal.
 Maria Pawlowna, Suurwürsti Printses, Keisri õdde, Weimari ja Eisenaki Surewürlti ja selle ma pärrispärria Karel Wridri o praua; on sündinud 1786, Kuuula:ku 4. päwal; ja temma mees on sündinud 1783, Kuuula:ku 2. päwal.
 Anna Pawlowna, Suurwürsti Printses, Keisri õdde, Hollandima kuningrigi pärrispärria Willem Wridri f Keorg Ludwiki praua; on sündinud 1795, Meäriku 7. päwal, ja temma mees on sündinud 1792, Joulo:ku 6. päwal.

Hooste = weiste = ja fauba = ladad.

I. Eesti - ma Rubbernemangus.

Talliõnas: 1) Jani:ku 20mast päwast ku otsani.
 2) Mihkli:ku 26mal, 27mal ja 28mal päwal.
 Rakwerre:liõnas: 1) Meäri:ku 27mal ja 28mal päwal. 2) Jani:ku 16mal ja 17mal päwal. 3) Mihkli päwal.
 Paide:liõnas: 1) Kuuula:ku 3mal päwal. 2) Jani:ku 25mal päwal. 3) Mihkli:ku 10mal ja 11mal päwal.
 Hapsalo:liõnas: 1) Meäri:ku 10mal ja 11mal päwal. 2) Mihkli:ku 14. ja 15mal päwal.
 Paldiski:liõnas: 1) 2sel ja 3mal Kuuula:ku päwal. 2) Mihkli:ku 21sel ja 22sel päwal.
 Lihhola:liõnas: 1) esimesesl Paasto:püh:hal. 2) Mihkli:ku 24mal päwal.
 Keila firriko jures, Mihkli päwal ja kaks päwa se järrele.
 Jõeletmes, nãddal pärrast Mihkli päwa.

Kaplas, 1) esimesel redel parrast Mihkli pawa. 2) kolmandamal redel parrast Neäri pawa.

Keblas, Mihkli pawal ja faks pawa se järrele.

Merjama firriko jures, kolmandamal Kris: tusse tullemisse pühhal.

Orkita, Neäri: fu 7mal ja 8mal pawal.

Kollowerres, Neäri: fu 17mal ja 18mal pawal, ja Wina: fu 4mal ja 5mal pawal.

2. Lihwlandi - ma Rubbernemangus.

Tarto - liinas: 1) Kolme funninga suure saksa laat. 2) Petri - 3) Maria sündimisse - ning 4) Mihkli - pawal.

Werro - liinas: 1) Jani pawal. 2) 24mal Mihkli fu pawal. 3) üks suur saksa laat, mis 8 pawa petasse 22 Kuumla - fu pawast. 4) 10mal Talwe - fu pawal.

Kastnas, Mihkli - fu 8mal ja 9mal pawal.

Audrus, 13mal ja 14mal Mihkli - fu pawal.

Perno - liinas: 1) 3 nädalat peäle Jani - pawa üks suur saksa laat. 2) Esmapääw ning Teisipääw enne Mihkli pawa. 3) Es - maspääw ning Teisipääw parrast 3mat Kris - tusse tullemisse pühha.

Willandi - liinas: 1) Kuumla - fu 2sel pawal üks suur saksa laat, 8 pawa. 2) Jani - fu pawal 3 pawa, ning 3) 24mal Mihkli - fu pawal.

Põltsama - moisas, 17mal Mihkli - fu pawal.

Lustiwerre - moisas, 15mal Wina - fu pawal.

Rossi - moisas, teine pool Werro - liinna 24mal teikusse - fu pawal.

Kaanso - moisas, 30mal Poimo - fu pawal.

Kortimoisas, liggi Waska - liinna, 15mal Mihkli - fu pawal.

Rappina - moisas, 4. ja 5mal Mihkli - fu pawal.

Weski - moisas, Kambia kihheltonnas, 15mal Wina - fu pawal.

Oldre - moisas, Elme kihheltonnas, 10mal ning 11mal Mihkli - fu pawal.

Helme - moisas, 15mal teikusse - fu pawal.

Kurresare-liinas: 1) 2sel Heina-fu pawal
ja kolm pawa parrast sedda. 2) 24mal lei-
fusse-fu pawal ja kolm pawa parrast sedda.

Larwaste-moisas, 29mal Jani-fu pawal.

Walka-liinas: 1) 12mal Jani-fu pawal. 2)
10mal leifusse-fu ja 3) 29mal Mihkli-fu pawal.

L u g g e m i s s e d.

Zimmeli naesewõtmine.

Zummal forristas ühhe wagga kauni
leiwaka õppetaja teist poolt jubba warra
ära, ja mees piddi nüüd ommast truist
abbist mollemis, ommas maiapiddamisses
ja ommas waimolikkus ülleraatmises ilma
jama. Sest üks pissoke ärratud hulgate
olli ennast foggunud temma ja temma ab-
wikasa ümber ja naene aitis meest need wag-
gad ülleraadata ja nende hinge asja tallita-
da. Ei saand mees separrast ka mitte kaua

üffi läbbi, muud kui piddi agga teist jälle
noudma; agga ep olnud sedda naljalt leida,
kes tal õnsa assemel olleks woinud olla; ep
olnud sedda kusti leida, kes temma kohta
olleks sündinud. Mis siis muud, kui agga
Temma hõleks anda, kelle kä on nou ja
abbi, ja kes feik teeb Omma hea taht-
misse järrel? Zimmelikult juhatab Tem-
ma mittokord küll Ommad pühhad, ehk
küll Temma teed ep olle mitte meie teed,
egga Temma mõtted meie mõtted. Õppe-
taja andis Temma, armsa Issanda ho-
leks, kaebas Temmale omma hädda, rakis
Temmale omma murret, ja wata! Tem-
ma, taewane kossia isse, satis mehhele nae-
se, kedda Temma olli ärrawaatnud. Üfflik
palluja tunneb ommas süddames juhata-
wat sanna: Et peab pealinna minnema.
Wõttab kätte, lähhab, ehk küll weel ei tea,
mis sest peab tulles. Trafteris, kus õ
maial, tunneb jälle ennesele rägimad: Essi-
messe, kes ulitsa peäl temma wasto tulles
mas, temma jaggo ollewad. Ka sest san-

nast peab Finni, süddame ning mele üks-
nes Jesanda pole pöördes. Üks noor naester-
rahwas, wisi pärrast ridis, juuksed uhkeste
üllespalmitud ja kallid peahetega, üsna il-
malaps, jouab kerge jallaga ta wasto, ja
lähwitab talt möda. Kas se peaks sinno
jaggo ollema? mõtleb immetelledes. Ei woi
se olla; ei olle temma ellades mo naeseks
lõdud: se on ta sanna, ja kallab teise ulitsa
sisse, omma teed eddasi minnes, agga wa-
ta, sesamma naesterahwas on ka siin tem-
ma wasto tullemas. Agga ommeti ei woi
ta minno pärralt olla; ei woi se ial korda
minna, ütleb nüüdki enneses, ja lähhab ta
ühhe teise ulitsa. Agga kes siingi esimenne
temma wasto tullemas? Sesamma naes-
terahwas agga jälle, kes jubba faksford
temma wasto olli sattund; ei muud kui
temma! Nüüd ikka piddi tõeks jama; ei
woind ka mees nüüd parreminne mõttelda.
Siin olli Jummalata kassi! Mis siis muud,
kui lüks agga faugelt naesterahwa järrele,
waatma, kus kotta piddi minnema. Sai

agga sisse lainud, kohhe siis ka õppetaja
olli naabre maiast kulumas, kes temma
piddi ollema? ja kulis sealt, et ühhe rikka
mehhe ainus tüttar olli, kes seäl maias
ellamas, kus mamsel sisse lainud. Mis siis
muud, kui agga issa jure minnema, omma
immetlikko asja temmale rääkima, ja tütre
ta kääst ennesele palluma? Nenda mõtles,
nenda teggi, ja issa kostis, et omma tütre
ei ühhegi õppetaja jäuks kül tännini weel es
olle sündind arwanud, agga, kui laps isse
piddi tahtma, et siis ka temma omma jah
ei tahha keelda. Õppetajat piddi louneks
pallutama, et mamselliga piddi tutwaks sa-
ma ja et isse temmalt piddi küsima. Tõhti
nenda, ja ilma aega wiitmata, egga luurt
nou ennam piddamatta, rääkis omma pal-
lumisse wälja. Mis mamsel kostis, lüks
hõpis ühte sellega, mis issa jubba olli üt-
temud. Ei olle temma, ütles, kül tännini
weel tahtnud ühhe õppetaja seltsiks min-
na, agga et kord nüüd ka, ei tahha tem-
ma mitte wasto tõrkuda, muud kui olgo,

fui mees kolm asja temmale tahhab lub-
bada: Essimenne: tõlda ja hobbosid isse-
arranis temmale, et ni fui tahhab, woib
linna soita, linna lusti piddama. Zeine:
parrukmafer; et ei woi ilma selleta. Kol-
mas, et mees omma isse luggemiste jure
ei pea tedda ial kutsuma.

Zimmelinne kúl, ja issearranis essimenne!
Ühhe õppetaja kasa tahhab tõlda ja hobbo-
sid piddada, et woib linna lustipeud ni fui
tahhab prufida? — Agga ilma wastorä-
kimatta teggi kossia omma usko mõda;
lubbas keik, ja said pari.

Keik õppetaja maiarahwas ollid temma-
ga ühhes nous, ja ellasid waikestes fui
õiged ristiinnimesed; agga siiski temma
maenitses neid kowwaste, et piddid temma
abbikasa ilmalikkud wiisid heaks wõtma, ja
temma mele pärrast teggema ja temma
tahmist mõda keik, mis agga ial piddid
joudma. Issse teggi nenda ka; teggi tõeks
keik, mis olli lubbanud, ja ep olnud tem-
mast nähha muud kui üsna kannatlikko jär-

releandmist ja iggapiddi armastust. Em-
mand lastis iggapääd uhkeste omma
juuksed üllestehja, soitis linna ja piddas
lusti ni fui õppind; agga mehhe lugge-
mistest ei tahtnud temma nähha egga kuul-
da. Agga es olle sedda kauaks nenda!
sest ühhe korraga, ei tea kust, hakkas üh-
hel pühhapäwal mehhest agga küssima, mil-
lal tanna luggeminne piddi ollema? Meh-
he südda sai täis rõmo, sedda kuuldes,
agga siiski tulletas ta temma mele, mis
ta selle asja polest wäljatinginud ja mis
tal olli lubbatud. Tõssi kúl, ütles em-
mand, et ollen sedda wäljatinginud ja sin-
na mulle lubbanud; agga tunnen nüüd õi-
ge isseennest üht kutsmist ommas südda-
mes, teie kofkotullemisse pole. Sure rõ-
moga woeti wasto temma sowimist ja
tehti sedda mõda fui ta pallund. Emmand
tulli tanna, tulli ka teisel pühhapäwal
jälle, ja ei annud temma südda enam tulle-
matta jätta. Armo tunniks jo olli tulnud, ja
ärkand olli temma ommast ilmalikkust tih-

jašt unnešt! Mahha jái ta kallís peaehte;
ei modlnud temma ennam liina lustipeo
peäle, ja tõld ja hobbofed said ärramü-
dud. Jšfanda jure joudis emmand, ja
armolikkult wöttis Jšfand tedda wasto ja
andis talle tõteggiate hulgas Tedda or-
jata Ta winamäel, se pissokesse karjokes-
se heaks, mis temma mehhe ümber ennast
olli koggunud. Immetuine olli siin ta Jš-
fanda nou ja kauniste toimetas ta keif.
Sepärrast küssigo agga Temma kääst, kel
on küssimist; otsige agga Temma jurest,
kel middagi on waia. Kullab sate leid-
ma. Amen.

Ellawad sõõd sadetakse pea peäle.

Üks kaunis kord õige usso rahwas, ae-
ti omma õige usso pärrast, omma näeste
ja lastega, paarosti usso made seest wäl-
ja, agga nemmad leidsid monne wagga

rahwa jurest, kes nendega ühhes ussus ol-
lid, jälle waris, armastust ja abbi. Nem-
mad wõtsid need waesed omma maiadesse,
andsid neile keifsuggust toidusse warra, ja
ostsid neile wimaks ka üht moisa, kust
tõõd woisid leida ja ausaste ennast toita.
Seäl nemmad ellasid waitseste; ei woin-
d ükski süüd neist leida, ja õppetaja ja nen-
de moisa üllewaatja mehest ollid wägga
armsad; ehk küll siiski ka neid rahwas seäl
es olle ollematta, kes tiggedusses ning
ahnuskes neid wihtasid ja mitmel wiisil nen-
de meelt ka kurwastasid, ja isefärranis olli
nifuggune üks tallopog, kelle tubba just
nende toa kõrwas olli. Temma teggi neile
mitmesuggust tulli ja melehaigust, agga ei
lausund nemmad sannagi, muud kui kan-
natasid rahhoga. Ühhel päwal toi se tal-
lopog sure koorma heino koio; taewas
näitis koue wihma ja mehhel olli weel paljo
lahtist heino heinamaal. Tahtis siis hei-
nad fermeste peält ärra aiada, agga keif
temma rahwas ollid heinamaal, ja küllast

polnud kusti abbi leida. Mis siis muud
fui agga koorma Zummala hõlks jätma
ja heinamale taggasi joudma, kus rahwas
tedda ootmas ollid. Sai agga läind,
ja kõihe juhtusid temma taggasiusatud wõd-
rad kuulda sada, et mees nenda kimpus; ja
warsti olli nende nouge petud. Ühhe jonega
tullid kõihe, aiasid heinad peält mahha
ja kandsid illusaste kuni, ennego wiim sai
tulles. Immetelless leidis naber om-
mad heinad ullo alt, agga ehmates ja
hõbbi täis, kui kuulda sai, kusti se abbi
temmal tulnud; ja kõihe hakkab südda
tunnistama ja waljuste ta wasto kaeba-
ma, et liga teinud rahwale, kes ei olle
tassund kurgi kurgaga waid heaga. Ei
anna temma ennam aega, muud kui läh-
hõb agga nende jure andeks palluma, ja keige
hea eest neid tännama, ja saab ja jääb
sest sadik nende keigeparremaks sõbraks.
Nenda maksab ristiinnimenne kätte, ja ni
hea assi tulles keigewimaks ikka, kui ta
sedda kurga, mis talle tehakse, tassase

waimoga kannatab, ja kui ehk woib, pah-
handajale headi teeb.

Naene, kes omma mehhe õn-
saks teeb.

Üks naene, kedda Zummala arm olli
ligunud, kais töös ja töes ristiinnimesse
teed, agga temma mees seisis usso wasto
ja orjas agga ominad himmud ja patto.
Üksford kõnneles mees jotide jures om-
ma sõbradega, kes ollid temma sarnatsed,
naeste hõist ja pahhaist ammetist, ja ei lõp-
nud temma kiitmast omma naese wagga-
dust. Ep olleks temma tõeste ei ühhest
ainsastki heast kumbest ilma ollewad, mis
agga ial naese kõihta tulles sorwida, ütles
mees; kui agga polleks tal se pühade
tuio ollemas. Ei sa himmud milgi wiisi
temmast jaggo; iggal aial on ta walmis

teggema, mis tarwis, ja kui teid, armad
sõbrad, praegogi, et kül fesk õ aeg, omma
kotta wiiksin, ja tahhaksin, et temma ommast
puhkamisest peaks lülestouma, ja meile
süa teggema, seddagi ta wõttaks tehha
hea melega ja rõõmsaste. Temma sõ-
brad ollid häbbematta kül, sedda katsta,
ja mehhele suurt kihla pakkuda, et ep olle
nenda. Kihla lödi, agga mehhe sanna se
jää tõeks. Keik nemmad läksid selsammal
fesk õ tunnil mehhe kotta mehhega. Kus
on emmand? Küsis tulles mees tüdrukko
kääst. — Emmand on jo mahhaheitnud
ja on puhkamas. — Kutsu tedda üles-
tousma, ja mulle ja mo sõbradele õhto-
roga teggema. Kohhe tousis emmand üs-
les, tulli tulliad terretama ja ütles lahke
sannaga: Hea et mul — — roog saab
warsti walmis ollema. — Anti üles, ja
isse andis woõrastele ette ni lahke südda-
me ja melega, kui olleksid ta pallutud, kes
õigel tunnil tulnud. Ei wolind woõrad
pärast sõma enam räkimatta jätta, et

sureks immeks pannid, mis ollid näinud.
Teie lahkus, armas emmand, ütles teige-
targem nende hulgast, kattab meie pallet
hääbiga. Meie tulleminne selsammal il-
ma wiita tunnil, on fesk, et teie mehhega
kihla loime; agga woit jääb temma kät-
te. Teie, wagga naesterahwas, üttele
meile, mis lallaja wäggi se on, mis teile
annab, ni helde ja ni lahke meie wasto olla,
ehk teie kül meie mõtted egga noud heaks
ei woi kita? Armad mehhed, kostis em-
mand, kui meie, minna ja mo mees, tei-
ne teisele läksime, siis ellasime mollemad
lihhalikkus meles; agga suur Jummal on
armo mo waele peäle heitnud, ja on mind
ühhe teise tee peäle saatnud. Mo mees par-
rago Jummal! Käib praego weel ikka wan-
na teed möda, ja jällestus tulleb mo peä-
le, kui mõtlen, mis ots temmale ehk saab
tullesma. Surreb ta wahhest nistuggune,
kui ta praego on, oh, mis õnneto luggu
saab tal siis pärrast surma ollema! Ja
selle pärrast on mo kohhus, temma, wae-

se, ello siin ommeti ni rõõmsaks tehha, kui
agga ial woimalik. — Keikide süddame
peäle hakkas se sanna, agga keigeennamiste
ligutas se mehhe süddant. Oled sa, mo
armas naene, mo iggawesse õnnetusse pär-
rast, ni sures mures? Oh, tanno olgo
sul, so trui maenitsusse eest! Jummal
armo läbbi tahhan teiseks sada. Ja mees
teggi tõeks, mis olli lubbanud; sai teiseks,
sai hopis ueks, sai õigeks ristiinnimeseks,
sai nenda ka keigeparremaks naesemehheks.

Euggege sedda, teie, monne uskmatta
mehhe, waggad, jummalakartlikkud abbi-
seltsid! Palluge omma meeste eest Jum-
malat! Tehke nende süddamettele häbbi
omma armastusse, omma hõletandmisse,
omma truusse läbbi! „Eest, mis tead
sinna, naene, kas sinna mehhe woid õn-
saks tehha? ellik, mis tead sinna, mees,
kas sinna naese woid õnsaks tehha, ehk
mitte?“ I Kor. 7, 16.

Ka üks sanna ühheteißkümne
pühapäwal pärrast kolm aino
Jummalat pühha, mil wariseer ja
tõlner mollemad üleslääksid püh-
ha kotta, palwet piddama.

Kel hüdis tornist ja rahwas läks firri-
ko ommas kallis firrikoridis ja laulis ja
pallus Jummalat. Agga üks innimenne,
kes furjaste olli ellanud, ja paljo patto
teinud Jummalat ja innimeste wasto, ig-
gatses ka Jummalat, ja andeks Ta kääst
palluda. Polnud tal ennam firrikohtet
ja ehk kül südda armsa pühha kotta tip-
pus, siiski wärrises ja kartis, sest et tea-
dis ennast firriko ja temma jutlust alwaks
piddanud. — Ka se kartus olli temmal,
et wahhest ehk mässaminne rahwa seas
piddi tousma, temma tullemisse pärrast. —
Agga siiski kui keik rahwas firrikus kous,
tulles ta firriko ukse peäle ja kulas laulo
armsa heäle, mis ristirahwas pühhas tem-
plis laulwad. Ja pattotundminne saab

tullema, ja wõttab woimust temma peäle,
 et agga hufka ennast moistab ja igga-
 wesse pina wäärt. Ses wallus langeb
 temma mahha põlweli, nut tulleb temma
 filmi, ja omma wasto rindo lües, hüab
 sure heålega: Oh Jummal, olle mulle
 pattusele armolinne! — Tõest minna üt-
 len teile: Sesinnane hing olli õiges püh-
 has templis káinud, ja láks alla om-
 ma kotta, parreminne õigeß moistetud
 fui mitto neist, kes seál laulmas ollid ja
 palwet ollid piddamas.

Nende sakakele ramatutte nimmed, kust sellesinnatse
 kalendri luggemissed wälja on kirjotud, ja isseárramis
 Essimenne: Sammlung wahrer und erwecklicher Ge-
 schichten aus dem Reiche Christi und für dasselbe, von
 Joh. Arn. Kanne, Nürnberg 1815. Th. 1. Seite 1.

Teine: Sesamma ramat. Th. 1. Seite 45.

Kolmas: Sesamma ramat. Th. 1. Seite 66.

Nelias: Aufsätze vermischten Inhalts zur Beförderung
 reinen Bibel-Christenthumes und Glaubens. No. 9.
 St. Petersburg 1821. Seite 58.